

Valtakunnallisen osoitetietojärjestelmän tietomalli

Luonnos 30.9.2021

Sisällys

1.	Johdanto	1
1.1.	Dokumentin rakenne	1
2.	Osoitetiedon kohdeluokat	2
2.1.	Elinkaaren hallinta	2
2.2.	Osoitetiedon kohdeluokkien yhteiset ominaisuustiedot	3
2.3.	Osoitetiedon geometriatiedot	4
3.	Osoitenimi	5
3.1.	Kuvaus	5
3.2.	Valintakriteerit	5
3.3.	Muodostaminen	5
3.4.	Osoitenimen yhteydet muihin kohteisiin	6
3.5.	Osoitenimen elinkaari	6
4.	Osoitenumero	8
4.1.	Kuvaus	8
4.2.	Valintakriteerit	8
4.3.	Muodostaminen	8
4.4.	Osoitenumeron yhteydet muihin kohteisiin	9
4.5.	Osoitenumeron elinkaari	10
5.	Osoitepiste	11
5.1.	Kuvaus	11
5.2.	Valintakriteerit	11
5.3.	Muodostaminen	11
5.4.	Osoitepisteen yhteydet muihin kohteisiin	12
5.5.	Osoitepisteen elinkaari	12

Liite 1. Tietomallin UML-kaavio

1. Johdanto

Tämä tietomalli määrittelee, mitä tietoa valtakunnallinen osoitetietojärjestelmä sisältää ja miten osoitetieto järjestelmässä mallinnetaan. Malli kattaa osoitteet, jotka viittaavat rakennukseen, kiinteistöön tai muuhun kohteeseen ja osoitteen sijaintiin viittaavan koordinaattipisteen eli geokoodatut osoitteet. Mallinnuksen lähtökohtana on osoite itsenäisenä tietokohteena, ei vain rakennuksen tai alueen, kuten tontin, ominaisuustietona.

Malli kuvaa ensisijaisesti, miten kunnissa syntyvät osoitetiedon mallinnetaan valtakunnallisessa osoitetietojärjestelmässä, mutta sitä voidaan hyödyntää esimerkiksi erityiskohteiden sisäisten osoitteiden mallintamiseen. Tässä tietomallissa ei ole kuvattu osoitetietojärjestelmän valmisteluvaiheen tietomallinnuksessa mukana olleita osoitteita tarkentavia ja täydentäviä sisäänkäynti- ja kulkupistetietoja.

Huoneistojen tunnuksot tai muut sisätilaosoitteet eivät sisälly tietomalliin. Kunnan osoitejärjestelmästä poikkeavia postiosoitteita ja postinjakelupaikkojen sijainteja ei ole otettu huomioon tietomallin määrittelyssä.

Valtakunnalliseen osoitetietojärjestelmään ei sisälly yhteyttä henkilötietoihin. Sen sijaan osoitetiedoille on tietomallissa pysyvät tunnuksot, joita voidaan käyttää eri tietojärjestelmissä linkkinä osoitetietoon.

Tämä dokumentti ei ota kantaa rakennusten ja alueiden osoitteistamiseen. Osoitteistamisen ohjeita on Kuntaliiton julkaisussa ”Kunnan osoitejärjestelmä. Ohjeet ja suositus”, 2020, <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2020/2064-kunnan-osoitejarjestelma-ohjeet-ja-suositus>.

Tietomallin kehittämistä on ohjannut tarve valtakunnallisesti yhtenäisen osoitetietovarannon luomiselle (Valtioneuvoston paikkatietopoliittinen selonteko, VNS 2/2018 vp). Tietomallia kehitettiin Paikkatietoalusta-hankkeen ajan yhteistyössä sidosryhmien kanssa, ja se oli kommentoitavana ensimmäisen kerran Ota kantaa - palvelussa kesällä 2019, minkä jälkeen valmistelua on jatkettu yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien edustajien kanssa. INSPIRE-direktiivin vaatimukset on otettu tietomallissa huomioon.

Tietomallia tullaan kehittämään edelleen sen perusteella, miten valtakunnallisen osoitetietojärjestelmän tavoitetilan toiminnalliset ja laatuvaatimukset tarkentuvat kehittämisvaiheen aikana. Tietomalli voi myöhemmin esimerkiksi täydentyä sisäänkäyntejä, kulkupisteitä ja paikannusmerkkejä kuvaavilla tiedoilla.

Tätä tietomallia täydentää osoitetietojärjestelmän laatuvaatimukset -dokumentti, jossa on tarkennettu sitä, millaista kunnalta tulevan aineiston tulee olla ja mitä sen tulee sisältää.

Tietomallissa noudatetaan Osoitetietojärjestelmän sanaston luonnosta (sanasto julkaistaan lokakuussa 2021) sen sisältämien käsitteiden osalta.

Dokumentissa on kuvattu kommentoinnin kannalta merkityksellisiä lisätietoja ja kysymyksiä harmaalla tekstillä. Nämä kohdat eivät ole osa varsinaista tietomallidokumenttia.

1.1. Dokumentin rakenne

Dokumentin luvussa 2 esitellään osoitetiedon kohdeluokkien kokonaisuus sekä kaikkia kohdeluokkia koskevat yhteiset ominaisuustiedot. Lisäksi luvussa kuvataan osoitetietoon sisältyvä pistegeometria.

Luvuissa 3–5 kuvataan osoitetiedon kohdeluokat. Jokaiselle kohdeluokalle kuvataan:

- kuvaus
- valintakriteerit
- muodostuminen (kohdeluokakohtaiset ominaisuustiedot)
- yhteydet muihin kohdeluokkiin
- elinkaarisäännöt

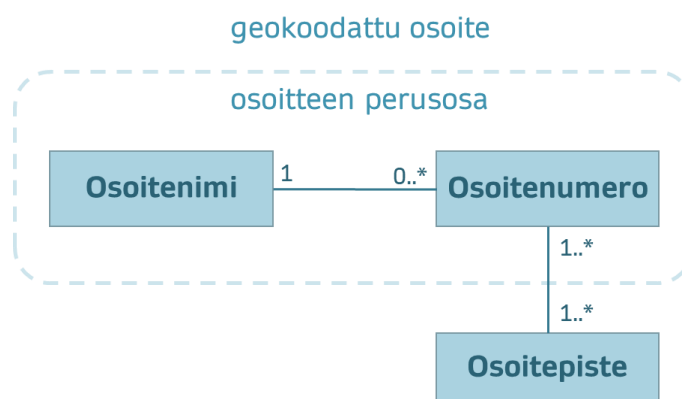
41

42 2. Osoitetiedon kohdeluokat

43 Osoitetietojärjestelmässä hallittavien geokoodattujen osoitteiden lähtökohtana on osoitteen perusosa eli
44 sijaintikunnan, osoitenimen ja yleensä myös osoitenumeron muodostama kokonaisuus sekä osoitteen sijaintiin
45 viittaava piste. Osoitenimi eli useimmiten tien tai kadun nimi tallennetaan vain yhteen kertaan. Yhteen
46 osoitenimeen voi liittyä useampia osoitenumeroita. Tämän vuoksi osoitteen perusosa mallinnetaan kahtena
47 kohdeluokkana: Osoitenimi ja Osoitenumero.

48 Osoitetiedon luonteeseen kuuluu, että yksittäinen osoitteen perusosa on yksikäsitteinen, mutta voi viitata
49 samanaikaisesti useampaan osoitteistettuun kohteeseen. Kohde voi olla rakennus, rakennelma, tontti, muu
50 kiinteistö, rakennuspaikka, muu osoitetta vaatinut alue tai paikka. Osoiteistettuun kohteeseen viittaava
51 sijaintipiste on mallinnettu kohdeluokkana Osoitepiste. Osoitenimi- ja Osoitenumero-kohdeluokkien sekä
52 Osoitenumero- ja Osoitepiste-kohdeluokkien väliset yhteydet on esitetty kuvassa 1.

53

54

55

Kuva 1. Tietomallin kohdeluokat ja niiden väliset yhteydet.

56

57 2.1. Elinkaaren hallinta

58 Osoitteiden luonteeseen kuuluu myös muutosten mahdollisuus. Uusia osoitteita annetaan asemakaavoituksen,
59 tonttijaon ja rakennusluvan myöntämisen yhteydessä. Kaavoitus ja tonttijaot voi myös muuttaa olemassa
60 olevia osoitteita, ja osoitteen käyttö voi lakata esimerkiksi rakennuksen purkamisen vuoksi. Osoite voi muuttua
61 toiseksi esimerkiksi kuntaliitoksen yhteydessä tai täydennysrakentamisen takia. Nämä kunnan päätösinä
62 osoitteistamisessa tapahtuvat muutokset johtavat muutoksiin osoitetietojärjestelmän tiedoissa.

63 Osoitetietojen muutoksia aiheuttaa myös tiedon korjaaminen, kun esimerkiksi koordinaattipisteen sijaintia
64 tarkennetaan tai virheellisesti tallennettu osoitenimen kirjoitusasu korjataan.

65 Erityyppiset muutokset voivat aiheuttaa joko osoitetiedon voimassaolon päättymisen, uuden osoitetiedon tai
66 uuden version osoitetiedosta. Tieto uudesta osoitteesta, osoitteesta muutoksesta tai osoitteen voimassaolon
67 lakkaamisesta sekä tietojen välisistä yhteyksistä syntyy tietolähteessä.

68 Osoitetietojen versiohistoria ja voimassaololtaan lakanneet osoitetiedot säilyvät osoitetietojärjestelmässä
69 historiatietona. Osoitetietojärjestelmään on myös mahdollista tallentaa osoitetietoja ennen kuin ne tulevat
70 voimaan. Voimassaoloaikoja hallitaan Voimassaolon alkua- ja loppupäivämäärä -tiedoilla.

71 Tietokohde, jonka voimassaolo on lakannut (tietokohteelle on tallennettu Tietokohteen päättymisaika), ei voi
72 enää myöhemmässä vaiheessa palata voimassa olevaksi.

73 Kommentoinnissa pyydetään kiinnittämään erityistä huomiota kohteiden elinkaaren kuvauksiin sekä kohdeluokkien
74 voimassaoloaika- ja olotilätietoihin. Ovatko voimassaoloaika- ja olotilätiedot tarpeen esitetyssä laajuudessa?

75

76 2.2. Osoitetiedon kohdeluokkien yhteiset ominaisuustiedot

77 Osoitetiedon jokaisella kohdeluokalla on taulukossa 1 kuvatut yhteiset ominaisuustiedot, jotka ovat
78 luonteeltaan tiedonhallintaan tarvittavia tunnustietoja ja metatietoja. Nämä tiedot syntyvät pääosin
79 automaattisesti tiedon koostamisen tai tiedonhallinnan yhteydessä joko osoitetietojärjestelmässä tai kunnan
80 tietojärjestelmässä. Näitä osoitetietoja ei ole toistettu kohdeluokkia koskevissa Taulukoissa 2–5.

81 Taulukossa 1 termillä tietokohde tarkoitetaan minkä tahansa osoitetiedon kohdeluokan – Osoitenimi,
82 Osoitenumero tai Osoitepiste – ilmentymää.

83

84 **Taulukko 1.** Osoitetiedon kohdeluokkien yhteiset ominaisuustiedot. Harmaalla pohjalla on osoitettu ne
85 ominaisuustiedot, jotka syntyvät automaattisesti.

Nimi	Määritelmä	Tiedon tyyppi	Toistuvuus
Pysyvä tunnus	Tietokohteen pysyvä tunnus valtakunnallisessa osoitetietojärjestelmässä	UUID	1
Versio	Tietokohteen version numero Versiointi liittyy osoitetietojärjestelmän tietojen hallintaan ajallisesti peräkkäisinä versioina	Kokonaisluku	1
Tietokohteen alkuaika	Hetki, jolloin tietokohde lisättiin osoitetietojärjestelmään	Aikaleima	1
Tietokohteen päättymisaika	Hetki, jolloin tietokohteen voimassaolo osoitetietojärjestelmässä päättyi	Aikaleima	0..1
Muutoksen syy	Muutoksen syy ilmaisee, miksi uusi versio on syntynyt	Luettelo: muutos reaali maailmassa, tiedon korjaus	0..1
Tietokohteen viimeisin muutos aika	Tietokohteen viimeisin muutoshetki, joka on samalla uusimman version alkuaika	Aikaleima	1
Tarkastuspäivämäärä	Päivämäärä, jolloin tieto on tarkastettu (jos tieto on oikein, tarkastus ei aiheuta uutta versiota)	Päivämäärä	0..1
Tietolähde	Tietokohteen vastuullisen tietolähteen nimi Listaa ylläpidetään tiedontuottajien kanssa tehtävien sopimusten perusteella	Lista	1

86 Onko muutoksen syy osoitetiedon käytön kannalta kiinnostava tieto? Voidaanko tieto tuottaa kunnassa?

87

88 2.3. Osoitetiedon geometriatiedot

89 Osoitetiedossa geometriatieto on aina koordinaattipiste, joka viittaa osoitteistetun kohteen sijaintiin ottamatta
90 kantaa sen geometriseen ulottuvuuteen. Tunnusyhteyksien avulla osoitetieto voidaan linkittää muihin
91 tietoaineistoihin, joista löytyy kohteiden seikkaperäisempi geometrinen esitys.

92 Pistegeometria sisältyy kohdeluokkaan Osoitepiste. Osoitenimi- ja Osoitenumero-kohdeluokilla ei ole omaa
93 pistegeometriaa, vaan osoitteen sijainti esitetään siihen linkitettyjen Osoitepiste-kohteiden avulla.

94 Pistegeometria tallennetaan 2D-pisteenä (GM_Point) ETRS-TM35FIN-koordinaatistossa.

95 3. Osoitenimi

96 3.1. Kuvaus

97 Osoitenimi-kohdeluokka edustaa osoitteistamiseen käytettäviä erisnimiä eli osoitenimiä ja niihin liittyviä
98 oheistietoja. Kohdeluokka sisältää osoitenimen kirjoitusasun mahdollisine kieliversioineen sekä
99 kuntatunnuksen.

100 Osoitenimi voi olla tien, kadun tai aukion nimi tai muu sovittu nimi, esimerkiksi saaren nimi. Osoitenimi voi
101 esiintyä suomeksi, ruotsiksi ja pohjoissaameksi. Jos inarin- ja koltansaamenkielisiä osoitenimiä otetaan
102 käyttöön, ne voidaan lisätä tietomallin.

103 3.2. Valintakriteerit

104 Tietomalli koskee kaikkia kunnan antamia osoitenimiä. Osoitetietojärjestelmässä voidaan hallita myös
105 suunniteltuja osoitenimiä, joihin ei liity osoitenumeroita. Osoitenimi-tietokohde on oltava
106 osoitetietojärjestelmässä, ennen kuin siihen linkittyviä osoitenumeroita voidaan tallentaa.

107 Valtakunnallisen osoitetietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen Osoitenimi-tietokohteet säilyvät järjestelmässä
108 edelleen niiden voimassaolon lakattua historiatietona.

109 3.3. Muodostaminen

110 Osoitenimi-kohdeluokka muodostuu kaikille osoitetiedon kohdetypeille yhteisistä ominaisuuksista (Taulukko
111 1) sekä taulukon 2 ominaisuustiedoista. Osoitenimi-kohdeluokkaan ei kuulu geometriaa.

112

113

114 **Taulukko 2.** Osoitenimi-kohdeluokan ominaisuustiedot

Nimi	Määritelmä	Tyyppi	Toistuvuus
Kirjoitusasu suomeksi	Osoitenimen kirjoitusasu suomeksi	Merkkijono	0..1*
Kirjoitusasu ruotsiksi	Osoitenimen kirjoitusasu ruotsiksi	Merkkijono	0..1*
Kirjoitusasu pohjoissaameksi	Osoitenimen kirjoitusasu pohjoissaameksi	Merkkijono	0..1*
Kuntatunnus	Kuntatunnus	Merkkijono, Luettelo	1
Olotila	Kuvaa osoitenimen tilaa kunnan osoitejärjestelmässä	Luettelo: suunniteltu, käytössä, poistunut käytöstä	1
Voimassaolon alkupäivämäärä	Päivämäärä, jolloin osoitenimi on tullut tai tulee voimaan kunnan osoitejärjestelmässä	Päivämäärä	0..1
Voimassaolon loppupäivämäärä	Päivämäärä, jolloin osoitenimen voimassaolo on lakannut tai tulee lakkaamaan kunnan osoitejärjestelmässä	Päivämäärä	0..1
Aiemman osoitenimen pysyvä tunnus	Voidaan tallentaa, jos osoitenimi muuttuu toiseksi esimerkiksi tien tai kadun uudelleen nimeämisen seurauksena	UUID	0..1

115 * Osoitenimi-tietokohteella tulee olla kirjoitusasu vähintään yhdellä kielellä

116 Lisäksi Osoitenimi-kohdeluokka sisältää yhteiset ominaisuustiedot: Pysyvä tunnus, Versio, Tietokohteen alkuaika,
117 Tietokohteen päättymisaika, Muutoksen syy, Tietokohteen viimeisin muutos aika, Tarkastuspäivämäärä ja Tietolähde

118 Aiemman osoitenimen pysyvä tunnus mahdollistaa osoitenimien muutosten seuraamisen. Onko tieto tarpeellinen
119 osoitetiedon hyödyntäjille ja mahdollinen tuottaa kunnassa? Onko osoitenimelle tarpeen tallentaa voimassaolon alkuaika- ja
120 loppupäivämäärä?

121 3.4. Osoitenimen yhteydet muihin kohteisiin

122 Osoitenimi-tietokohteeseen voi linkittyä yksi tai useampi Osoitenumero-tietokohte.

123 3.5. Osoitenimen elinkaari

124 Osoitenimi voidaan kirjata osoitetietojärjestelmään jo ennen kuin siihen liittyy osoitenumeroita. Kun osoitenimi
125 poistuu käytöstä, kirjataan Osoitenimi-tietokohteelle tieto voimassaolon päättymisestä. Jos sama osoitenimi
126 otetaan kunnassa uudestaan käyttöön, se katsotaan uudeksi Osoitenimi-kohteeksi ja se saa uuden pysyvän
127 tunnuksen. Sama osoitenimen kirjoitusasu voi olla kunnan sisällä käytössä vain yhdessä olotilaltaan käytössä
128 olevassa Osoitenimi-tietokohteessa kerrallaan. Osoitenimi voi kuitenkin esiintyä osoitetietojärjestelmässä
129 samanaikaisesti olotilaltaan suunniteltuna tai käytöstä poistuneena tietokohteina.

130
131 Jos tien, kadun tai muun kohteen osoitenimenä käytettävä nimi vaihtuu toiseksi, muodostaa uusi nimi uuden
132 Osoitenimi-tietokohteen.

133
134 Jos osoitenimen kirjoitusasua korjataan kirjoitusvirheen korjauksen vuoksi tai siihen lisätään aiemmin
135 puuttunut kieliversio, saa Osoitenimi-tietokohte uuden version.

- 136
137 Osoitenimet ovat yksilöllisiä kunnan sisällä. Jos osoitenimi siirtyy toisen kunnan osoitejärjestelmään esimerkiksi
138 kuntaliitoksen myötä, lakkaa Osoitenimi-tietokohteen elinkaari ja uuden kunnan osoitejärjestelmään kuuluva
139 osoitenimi on uusi Osoitenimi-kohde.

140 4. Osoitenumero

141 4.1. Kuvaus

142 Osoitenumero-kohdeluokka edustaa osoitenimeen liitettävää numeroa ja mahdollista jakokirjainta sekä liittyviä
143 oheistietoja.

144 4.2. Valintakriteerit

145 Tietomalli koskee kaikkia kunnan antamia voimassa olevia osoitteita. Tiedon eheys kuitenkin edellyttää, että
146 jokaisella Osoitenumero-tietokohteella on yhteys vähintään yhteen Osoitepiste-tietokohteeseen.

147 Myös suunnitellut ja aiemmin voimassa olleet osoitenumerot voidaan ottaa huomion edellyttäen, että niihin
148 liittyy voimassaolon osoittavat päivämäärät ja kullakin on yhteys vähintään yhteen Osoitepiste-
149 tietokohteeseen.

150 Valtakunnallisen osoitetietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen Osoitenumero-tietokohteet säilyvät
151 järjestelmässä edelleen niiden voimassaolon lakattua.

152 4.3. Muodostaminen

153 Osoitenumero-kohdeluokka muodostuu kaikille osoitetiedon kohdetyypeille yhteisistä ominaisuuksista
154 (Taulukko 1) sekä taulukon 3 ominaisuustiedoista. Osoitenumero-tietokohde ei sisällä geometriaa; sen sijainti
155 määräytyy siihen linkitetyn Osoitepiste-tietokohteen kautta.

156

157

158 **Taulukko 3.** Osoitenumero-kohdeluokan ominaisuustiedot.

Nimi	Määritelmä	Tyyppi	Toistuvuus
Osoitenumero	Osoitenumero on osoitenimeen liitettävä numero, joka erottelee osoitenimeen liittyvät osoitteet toisistaan. Osoitenumero on merkkijono, jossa on yksittäinen numero, numeroväli merkittynä yhdysviivalla ilman välilyöntejä tai numeron ja pienaakkosen yhteen kirjoitettu yhdistelmä. Poikkeustapauksessa osoitenumero voi puuttua. Tämä on tarkoituksenmukaista vain silloin, jos Osoitenumero-tietokohteeseen linkittyvällä Osoitenimi-tietokohteella ei ole käytössä lainkaan osoitenumeroita.	Merkkijono	0..1
Voimassaolon alkupäivämäärä	Päivämäärä, jolloin osoitenumero on tullut tai tulee voimaan kunnan osoitejärjestelmässä	Päivämäärä	0..1
Voimassaolon loppupäivämäärä	Päivämäärä, jolloin osoitenumero voimassaolo on lakannut tai tulee lakkaamaan kunnan osoitejärjestelmässä	Päivämäärä	0..1

159 Lisäksi Osoitenumero-kohdeluokka sisältää yhteiset ominaisuustiedot: Pysyvä tunnus, Versio, Tietokohteen alkuaika,
160 Tietokohteen päättymisaika, Muutoksen syy, Tietokohteen viimeisin muutos aika, Tarkastuspäivämäärä ja Tietolähde

161 Onko osoitenumerolla tarpeen tallentaa voimassaolon alku- ja loppupäivämäärä?

162 [4.4. Osoitenumeron yhteydet muihin kohteisiin](#)

163 Osoitenumero-tietokohde linkittyy aina yhteen Osoitenimi-tietokohteeseen.

164 Osoitenumero-tietokohde linkittyy aina vähintään yhteen Osoitepiste-tietokohteeseen. Linkittyvien
165 Osoitepisteiden määrää ei ole rajoitettu. Osoitenumeron ja Osoitepisteen yhteydelle tallennettavat
166 ominaisuudet (Taulukko 4) kertovat, milloin osoitteen perusosa on käytössä kyseiselle osoitepisteelle, mikä
167 osoitteen perusosan olotila kyseiselle osoitepisteelle on ja onko kyseessä osoitepisteen tarkoittaman kohteen
168 ensisijainen vai rinnakkainen osoite.

169

170

171 **Taulukko 4.** Osoitenumero- ja Osoitepiste-kohdeluokkien yhteydellä on seuraavat ominaisuudet:

Nimi	Määritelmä	Tyyppi	Toistuvuus
Prioriteetti	Onko osoitteen perusosa Osoitepiste-tietokohteen osoittaman kohteen ensisijainen osoite (Osoitepiste-tietokohteella on yksi Osoitenumero-tietokohde, joka saa prioriteetin 1)	Binaariarvo	1
Osoitteen järjestysnumero VTJ:ssä	Tieto osoitteen järjestysnumerosta väestötietojärjestelmässä. Järjestysnumero 1 on rakennuksen ensisijainen osoite ja numerot 2–9 rinnakkaisosoitteita. Tallennetaan osoitteelle, joka viittaa väestötietojärjestelmään tallennettuun rakennukseen. Tieto tarvitaan väestötietojärjestelmän ylläpitoa varten.	Kokonaisluku: 1–9	0..1
Olotila	Kuvaa osoitenumeron tilaa siihen liittyvällä Osoitepiste-tietokohteen osoittamalla kohteella kyseisellä hetkellä	Luettelo: suunniteltu, käytössä, poistunut käytöstä	1
Voimassaolon alkupäivämäärä	Päivämäärä, jolloin osoitenumero on astunut tai astuu kyseisellä Osoitepiste-tietokohteella voimaan	Päivämäärä	0..1
Voimassaolon loppupäivämäärä	Päivämäärä, jolloin osoitenumero voimassaolo Osoitepiste-tietokohteella on lakannut tai lakkaa	Päivämäärä	0..1

172 Osoitteen järjestysnumero VTJ:ssä mahdollistaa väestötietojärjestelmän tietojen ylläpidon valtakunnallisen
173 osoitetietojärjestelmän tiedoilla ilman muutoksia väestötietojärjestelmän tietorakenteeseen. Järjestysnumero on
174 keskeinen esimerkiksi huoneiston ja rakennuksen osoitteen yhteyden hallitsemiseksi. Jos väestötietojärjestelmän
175 tietorakennetta ja ylläpitoa muutetaan, voidaan Osoitteen järjestysnumerosta VTJ:ssä mahdollisesti myöhemmin luopua.

176 4.5. Osoitenumeron elinkaari

177 Jos osoitenumero uudelleen osoitteistamisen vuoksi siirtyy tarkoittamaan uutta paikkaa, lakkaa Osoitenumero-
178 tietokohteen voimassaolo ja uutta paikkaa tarkoittava numero on uusi tietokohde. Jos Osoitenumero-kohteen
179 osoitenumero muuttuu toiseksi kunnan päätöksellä, esimerkiksi numero muuttuu tai siihen lisätään jakokirjain,
180 on kyseessä uusi Osoitenumero-kohde. Jos osoitenumerossa oleva virhe korjataan, syntyy Osoitenumero-
181 tietokohteesta uusi versio.

182 Jos Osoitenumero-tietokohteeseen linkittyvä osoitenimi muuttuu kadun tai tien nimen uudelleen nimeämisen
183 tai muun nimistömuutoksen vuoksi ja Osoitenumero-tietokohde sen seurauksena linkittyy uuteen Osoitenimi-
184 tietokohteeseen, syntyy Osoitenumero-tietokohteesta uusi versio.

185 Voimassa olevaan Osoitenumero-tietokohteeseen tulee liittyä ainakin yksi voimassa oleva Osoitepiste-
186 tietokohde. Osoitenumero-tietokohteen voimassaolo päättyy, jos kaikkien siihen linkitettyjen Osoitepiste-
187 tietokohteiden voimassaolo päättyy. Jos sama osoitenumero otetaan myöhemmin uudelleen käyttöön, on
188 kyseessä uusi Osoitenumero-tietokohde.

189 5. Osoitepiste

190 5.1. Kuvaus

191 Osoitepiste-kohdeluokka edustaa koordinaattipistettä, joka viittaa osoitteistetun kohteen sijaintiin sekä
192 osoitteistetun kohteen tyyppiä ja mahdollisia tunnisteita.

193 Osoitteistettu kohde on kohde, jolle on annettu osoitteen perusosa. Osoitteistettu kohde on yleensä
194 rakennetun ympäristön kohde, kuten rakennus tai alue.

195 5.2. Valintakriteerit

196 Osoitepiste-tietokohde tallennetaan kaikille osoitteistetuille rakennuksille. Jos osoitteistetulla alueella on
197 rakennuksia, osoitteistetun rakennuksen tallentaminen on ensisijaista, eikä alueen osoitetietoja ole
198 välttämätöntä tallentaa. Jos alueella ei ole rakennuksia, mutta sille on annettu osoite, tallennetaan alueen
199 sijainti Osoitepiste-tietokohteena. Jos rakennukseen viittaavan Osoitepiste-tietokohteen voimassaolo päättyy
200 esimerkiksi rakennuksen purkamisen myötä ja Osoitenumero-tietokohteen voimassa olo halutaan säilyttää,
201 tallennetaan alueeseen viittaava Osoitepiste-tietokohde.

202 Osoitteistetulle alueelle, jolla on käytössä useista osoitteita, voidaan tarpeen mukaan tallentaa joko yksi
203 osoitepiste, johon liittyy useita rinnakkaisia osoitteen perusosia tai useampia osoitepisteitä, joihin liittyy
204 kuhunkin yksi tai useampi osoitteen perusosa.

205 5.3. Muodostaminen

206 Osoitepiste-kohdeluokka muodostuu kaikille osoitetiedon kohdetyypeille yhteisistä ominaisuuksista (Taulukko
207 1) sekä taulukon 5 ominaisuustiedoista ja osoitteistetun kohteen sijaintiin viittaavasta koordinaattipisteestä.

208

209 **Taulukko 5.** Osoitepiste-kohdeluokan ominaisuustiedot.

Nimi	Määritelmä	Tyyppi	Toistuvuus
Kohteen tyyppi	Osoitteistetun kohteen tyyppi Muu osoiteistettu kohde voi tarkoittaa, esimerkiksi rakennelmaa, rakennuspaikkaa, leikkipuistoa, urheilukenttää, erillistä pysäköintipaikka tai uimarantaa	Luettelo: rakennus, kiinteistö, muu osoitteistettu kohde	1
Pysyvä rakennustunnus	Pysyvä rakennustunnus (VTJ-PRT) Voidaan tallentaa silloin, kun osoitepiste viittaa rakennukseen	Merkkijono	0..1*
Kiinteistötunnus	Kiinteistötunnus Voidaan tallentaa silloin, kun osoitepiste viittaa kiinteistöön	Merkkijono	0..1*

210 *Kohteella ei voi olla sekä pysyvää rakennustunnusta että kiinteistötunnusta

211 Lisäksi Osoitepiste-kohdeluokka sisältää yhteiset ominaisuustiedot: Pysyvä tunnus, Versio, Tietokohteen alkuaika,
212 Tietokohteen päättymisaika, Muutoksen syy, Tietokohteen viimeisin muutos aika, Tarkastuspäivämäärä ja Tietolähde

213 Onko kiinteistötunnuksen tallentaminen tarpeen tonttiin tai muuhun kiinteistöön viittaavalle osoitepisteelle?

214 5.4. Osoitepisteen yhteydet muihin kohteisiin

215 Osoitepiste-tietokohde linkittyy aina vähintään yhteen Osoitenumero-tietokohteeseen. Linkittyvien
216 Osoitenumeroitten määrää ei ole rajoitettu (rinnakkaisosoitteet). Yhteyden ominaisuudet on esitetty luvussa
217 4.4.

218 5.5. Osoitepisteen elinkaari

219 Osoitepisteen voimassaolo lakkaa, kun sen osoittaman rakennuksen tai muun kohteen elinkaari päättyy,
220 esimerkiksi rakennus tai muu rakennettu kohde puretaan tai tuhoutuu tai alue jaetaan tai liitetään osaksi
221 muuta aluetta. Jos rakennuksen tilalle syntyy uusi rakennus, on uuteen rakennukseen viittaava piste uusi
222 Osoitepiste-tietokohde.

223 Osoitepiste-tietokohde saa uuden version, kun sen sijaintipistettä tarkennetaan tai jokin sen ominaisuustieto
224 korjataan tai täydennetään.

Liite 1. Tietomallin UML-kaavio

